

IV

(EY-sopimuksen, EU-sopimuksen ja Euratom-sopimuksen soveltamiseksi ennen 1. joulukuuta 2009 annetut säädökset)

EFTAn VALVONTAVIRANOMAISEN PÄÄTÖS

N:o 660/07/KOL,

tehty 12 päivänä joulukuuta 2007,

korotettujen sosiaaliturvamaksujen korvaamisesta Hurtigruten-yrityksille (Norja)

EFTAn VALVONTAVIRANOMAINEN ⁽¹⁾, joka

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ⁽²⁾ ja erityisesti sen 59 artiklan 2 kohdan, 61–63 artiklan sekä pöytäkirjan 26,

ottaa huomioon EFTAn jäsenvaltioiden sopimuksen valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta ⁽³⁾ ja erityisesti sen 24 artiklan,

ottaa huomioon valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 2 kohdan ja II osan 14 artiklan,

ottaa huomioon valvontaviranomaisen suuntaviivat ⁽⁴⁾ ETA-sopimuksen 61 ja 62 artiklan soveltamisesta ja tulkinnasta ja erityisesti sen meriliikenteen tukea käsittelevän luvun,

ottaa huomioon Hurtigruten-sopimuksen perusteella suoritettavista meriliikennepalveluista maksettavasta korvauksesta 19 päivänä joulukuuta 2001 tehdyn valvontaviranomaisen päätöksen 417/01/KOL ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Jäljempänä 'valvontaviranomainen'.

⁽²⁾ Jäljempänä 'ETA-sopimus'.

⁽³⁾ Jäljempänä 'valvonta- ja tuomioistuin sopimus'.

⁽⁴⁾ Suuntaviivat ETA-sopimuksen 61 ja 62 artiklan sekä valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan 1 artiklan soveltamista ja tulkintamista varten, EFTAn valvontaviranomainen hyväksynyt ja julkaissut 19 päivänä tammikuuta 1994 (EYVL L 231, 3.9.1994, s. 1, ja ETA-täydennysosa N:o 32, 3.9.1994). Suuntaviivoja on muutettu viimeksi 3. toukokuuta 2007. Jäljempänä 'valtiontuen suuntaviivat'.

⁽⁵⁾ Valvontaviranomaisen päätökset ovat saatavilla verkkosivuilla osoitteessa <http://www.eftasurv.int/>

ottaa huomioon aiheellisten toimenpiteiden ehdottamisesta Norjalle työntekijöiden sosiaaliturvamaksujen alueellisen eriyttämisen muodossa myönnetyn valtiontuen yhteydessä 25 päivänä syyskuuta 2002 tehdyn valvontaviranomaisen päätöksen 172/02/KOL,

ottaa huomioon kolmen vuoden siirtymäajasta alueiden 3 ja 4 alueellisesti eriytettyjä sosiaaliturvamaksuja varten 12 päivänä marraskuuta 2003 tehdyn valvontaviranomaisen päätöksen 218/03/KOL,

ottaa huomioon 1 päivänä heinäkuuta 2003 tehdyn EFTA-valtioiden pysyvän komitean päätöksen N:o 2/2003/SC, jolla alueella 5 sovellettavat alueellisesti eriytetty sosiaaliturvamaksut todettiin ETA-sopimuksen mukaiseksi kyseiseen alueeseen liittyvien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi,

ottaa huomioon valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 6 artiklan mukaisen muodollisen tutkimamenettelyn aloittamisesta 5 päivänä heinäkuuta 2006 tehdyn valvontaviranomaisen päätöksen 215/05/KOL,

on mainittujen säännösten mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽⁶⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

I TOSISEIKAT**1. Menettely**

Valvontaviranomainen lähetti 2 päivänä elokuuta 2004 Norjan viranomaisille tietopyynnön, joka koski maksujen suorittamista Ofotens og Vesteraalens Dampskibsselskab ASA:lle ja Troms Fylkes Dampskibsselskap ASA:lle ⁽⁷⁾ korvauksena Norjan eriytettyyn sosiaaliturvamaksujärjestelmään tehdyistä muutoksista (tahtumanro 289240).

⁽⁶⁾ EUVL C 314, 21.12.2006, s. 115, ja ETA-täydennysosa N:o 63/2006, s. 33.

⁽⁷⁾ Jäljempänä 'Hurtigruten-yritykset'.

Norjan viranomaiset vastasivat 1 päivänä syyskuuta 2004 päivätyllä kauppaja- ja teollisuusministeriön kirjeellä, jolla ne toimitivat eteenpäin samana päivänä päivätyyn liikenneministeriön kirjeeseen. Valvontaviranomainen vastaanotti ja kirjasi sen saapuneeksi 1 päivänä syyskuuta 2004 (tapahtumanro 291435).

Valvontaviranomainen pyysi lisätietoja 12 päivänä lokakuuta 2004 (tapahtumanro 294990). Valvontaviranomaisen kilpailun ja valtiontukien osasto totesi kirjeessä katsovansa, että koska toimenpidettä ei ollut ilmoitettu valvontaviranomaiselle, vaikka se oli ilmeisesti jo toteutettu, maksu olisi katsottava valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 1 artiklan f kohdassa tarkoitetuksi sääntöjenvastaiseksi tueksi.

Norjan viranomaiset vastasivat 18 päivänä marraskuuta 2004 päivätyllä Norjan EU-edustuston kirjeellä, jolla toimitettiin eteenpäin 17 päivänä marraskuuta 2004 päivätty nykyaikaistamismministeriön kirje ja 16 päivänä marraskuuta 2004 päivätty liikenneministeriön kirje. Valvontaviranomainen vastaanotti ja kirjasi sen saapuneeksi 22 päivänä marraskuuta 2004 (tapahtumanro 300326).

Valvontaviranomaisen kilpailun ja valtiontukien osasto ilmoitti Norjan viranomaisille 26 päivänä lokakuuta 2005 päivätyllä kirjeellä (tapahtumanro 329347) pitävänsä epävarmana, soveltuiko Hurtigruten-yrityksille suoritettu maksu ETA-sopimuksen toimintaan.

Norjan viranomaiset vastasivat 22 päivänä joulukuuta 2005 päivätyllä Norjan EU-edustuston kirjeellä, jolla toimitettiin eteenpäin 15 päivänä marraskuuta 2004 päivätty nykyaikaistamismministeriön ja liikenneministeriön kirjeet. Valvontaviranomainen vastaanotti ja kirjasi ne saapuneeksi 3 päivänä tammikuuta 2006 (tapahtumanro 355950).

Valvontaviranomainen kommentoi Norjan vastausta 9 päivänä maaliskuuta 2006 päivätyllä kirjeellä (tapahtumanro 364024). Norjan viranomaiset vastasivat 29 päivänä maaliskuuta 2006 päivätyllä Norjan EU-edustuston kirjeellä, jolla toimitettiin eteenpäin 27 päivänä maaliskuuta 2006 päivätty valtionhallinnosta ja sen uudistamisesta vastaavan ministeriön kirje ja 24 päivänä maaliskuuta 2006 päivätty liikenneministeriön kirje. Valvontaviranomainen vastaanotti ja kirjasi sen saapuneeksi 30 päivänä maaliskuuta 2006 (tapahtumanro 368446).

Valvontaviranomainen teki 5 päivänä heinäkuuta 2006 päätöksen 215/06/KOL valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 6 artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta. Norjan hallitusta kehoitettiin esittämään huomautuksensa päätöksestä. Norjan viranomaiset esittivät huomautuksensa 12 päivänä lokakuuta 2006 päivätyllä kirjeellä. Valvontaviranomainen vastaanotti kirjeen ja kirjasi sen saapuneeksi 13 päivänä lokakuuta 2006 (tapahtumanro 393258).

Menettelyn aloittamisesta tehty valvontaviranomaisen päätös julkaistiin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja sen ETA-täydennysosassa ⁽⁸⁾. Valvontaviranomainen on kehottanut asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa. Valvontaviranomainen ei ole saanut huomautuksia asianomaisilta.

Norjan viranomaiset toimittivat lisätietoja 3 päivänä joulukuuta 2007 päivätyllä kirjeellä, jonka valvontaviranomainen vastaanotti ja kirjasi saapuneeksi samana päivänä (tapahtumanro 455223).

2. Taustaa

Hurtigruten-yritykset tarjosivat meriliikennepalveluita Norjan rannikkomerellä Bergenistä Kirkkoniemeen (Kirkenesiin).

Kyseisten palvelujen tarjoamiseen sovellettiin 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2004 välisenä aikana Norjan viranomaisten ja Hurtigruten-yhtiöiden välistä sopimusta ⁽⁹⁾, joka koski meriliikennepalveluiden tarjoamista Norjan rannikkomerellä. Norjan viranomaiset ilmoittivat Hurtigruten-sopimuksesta valvontaviranomaiselle heinäkuussa 2000, ja valvontaviranomainen hyväksyi sopimuksen 19 päivänä joulukuuta 2001 ⁽¹⁰⁾.

Hurtigruten-sopimuksen mukaan Hurtigruten-yrityksillä oli velvollisuus ylläpitää päivittäisiä liikennepalveluita, jotka koostuivat yhdistetyistä henkilö- ja tavarakuljetuksista Bergenin ja Kirkkoniemen välillä kiinteän reittisuunnitelman mukaan. Tämä velvollisuus merkitsi, että Hurtigruten-yritykset joutuivat liikennöimään 11 aluksella ja pysähtymään päivittäin 34 satamassa. Vuonna 2004 tavaraliikenteen osuus yritysten liikevaihdosta oli noin 8 prosenttia ja matkustajaliikenteen 92 prosenttia.

Hurtigruten-yritykset harjoittivat myös kaupallista liiketoimintaa, joka ei sisällynyt Hurtigruten-palveluun, kuten liikennöintiä suurnopeusaluksilla. Hurtigruten-palveluun kuuluvat reitit ovat sinänsä osittain taloudellisesti kannattavia, erityisesti kesäkaudella. On kuitenkin yleisesti hyväksytty tosiasia, että kyseiset reitit eivät ole taloudellisesti kannattavia talvikaudella, jos niillä liikennöidään Hurtigruten-sopimuksen edellyttämällä vuorotiheydellä.

Valvontaviranomainen totesi vuonna 2001 tehdyssä päätöksessään, että Hurtigruten-sopimuksen nojalla maksetun korvauksen voitiin katsoa soveltuvan ETA-sopimuksen toimintaan, sillä sopimuksen kattamat palvelut voitiin katsoa yleishyödyllisiksi palveluiksi ja ne täyttivät ETA-sopimuksen 59 artiklan 2 kohdassa määrätyt edellytykset.

⁽⁸⁾ Katso alaviite 6.

⁽⁹⁾ Jäljempänä 'Hurtigruten-sopimus'.

⁽¹⁰⁾ Päätös 417/01/KOL, jäljempänä 'vuonna 2001 tehty päätös'.

Valvontaviranomainen päätti 25 päivänä syyskuuta 2002 ehdottaa Norjalle aiheellisia toimenpiteitä, jotka koskivat Norjan alueellisesti eriytettyjen sosiaaliturvamaksujen järjestelmää⁽¹¹⁾. Valvontaviranomainen ehdotti kyseisessä kirjeessä, että Norjan olisi toteutettava kaikki tarvittavat lainsäädännölliset, hallinnolliset ja muut toimenpiteet poistaakseen valtiontuen, jota myönnetään alueellisesti eriytettyjen sosiaaliturvamaksujen järjestelmästä, tai muuttaakseen tuen ETA-sopimuksen mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2004. Aiheellisia toimenpiteitä koskevassa kirjeessä ilmoitettiin kuitenkin myös, että valvontaviranomainen saattaa suostua siirtämään viimeksi mainittua päivämäärää myöhemmäksi, jos se katsoo sen objektiivisesti tarkasteltuna välttämättömäksi ja perustelluksi, jotta kyseiset yritykset saavat riittävästi aikaa mukautua tilanteeseen. Norja hyväksyi aiheellisten toimenpiteiden toteuttamista koskevan ehdotuksen 31 päivänä lokakuuta 2002.

Valvontaviranomainen hyväksyi 12 päivänä marraskuuta 2003 kolmen vuoden siirtymäajan alueiden 3 ja 4 alueellisesti eriyte-tyille sosiaaliturvamaksuille, jotta järjestelmä voitaisiin poistaa joustavasti käytöstä⁽¹²⁾.

Norjan parlamentti hyväksyi syksyllä 2003 alueellisesti eriyettyyn sosiaaliturvajärjestelmään tehdyt muutokset, jotka tulivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004. Muutokset merkitsivät Hurtigruten-yritysten sosiaaliturvakustannusten korottamista. Osa kustannusten korotuksesta kuului 12 päivänä marraskuuta 2003 tehdyn valvontaviranomaisen päätöksen soveltamisalaan.

Hurtigruten-sopimuksen 10 jaksossa oli lauseke, jonka mukaan kumpikin sopimuspuoli voi käynnistää uudet sopimusneuvottelut, jos Hurtigruten-sopimuksen perusedellytykset muuttuvat oleellisesti. Hurtigruten-sopimuksen voimassaolo päättyi sovituksi 31 päivänä joulukuuta 2004. Palvelun tarjoamisesta 1 päivän tammikuuta 2005 ja 31 päivän joulukuuta 2012 välisenä aikana järjestettiin kesäkuussa 2004 tarjouskilpailumenetely. Hurtigruten-yritykset voittivat tarjouskilpailun ja sulautuivat maaliskuussa 2006 muodostaakseen palvelua nykyisin tarjoavan Hurtigruten ASA:n.

3. Toimenpiteen kuvaus

Käsiteltävänä oleva asia koskee Norjan valtion vuoden 2004 talousarvion 1330 luvun (Særskilte transporttiltak) 70 kohdan mukaista maksua Hurtigruten-yrityksille, joille myönnettiin enintään 8,5 miljoonaa Norjan kruunua (noin 1,1 miljoonaa

euroa) korvauksena Norjan eriytettyjen sosiaaliturvamaksujen järjestelmään tehdystä muutoksista⁽¹³⁾.

Maksulla korvataan Hurtigruten-yrityksille se osa korotetuista sosiaaliturvamaksuista, jota ei ollut jo korvattu 12 päivänä marraskuuta 2003 tehdyllä valvontaviranomaisen päätöksellä hyväksytyn, kolmen vuoden siirtymäaikaa koskevan järjestelmän perusteella.

Hurtigruten-yrityksille myönnetyn korvauksen tarkoituksena oli korvata täysimääräisesti vuonna 2004 toteutettu sosiaaliturvakustannusten korotus. Korvausta ei eritelty sen mukaan, liittyivätkö sosiaaliturvakustannukset yhtiöiden kaupalliseen toimintaan vai toimintaan, jota voidaan pitää ETA-sopimuksen 59 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna julkisena palveluna.

Hurtigruten-yrityksille maksettiin vuonna 2004 yhteensä 7,352 miljoonaa Norjan kruunua (noin 900 000 euroa) korvausta. Kyseinen määrä vastaa korotettuja kustannuksia, jotka yritykset joutuivat maksamaan eriyettyyn sosiaaliturvajärjestelmään tehtyjen muutosten vuoksi.

4. Päätös muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta

Valvontaviranomainen totesi muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessä 215/06/KOL alustavasti, että korotettujen sosiaaliturvamaksujen korvaamisessa oli kyse ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuesta.

Valvontaviranomainen esitti epäilyjä siitä, voitiinko Norjan valtion tukitoimenpiteen katsoa soveltuvan ETA-sopimuksen toimintaan, ja erityisesti siitä, oliko tukitoimenpide ETA-sopimuksen 59 artiklan 2 kohdan mukainen. Epäilyjä herätti erityisesti se, oliko myönnetty tuki välttämätön edellytys sille, että Hurtigruten-yritykset pystyivät täyttämään julkisen palvelun veloitteensa.

⁽¹³⁾ 70 kohtaa on kommentoitu seuraavasti: "Av budsjettforslaget på 200,8 mill. kr for 2004, er 192,3 mill. kr direkte relatert til den gjeldende avtalen med hurtigruterederiene. Restbeløpet på 8,5 mill. kr er knyttet til ev. kompensasjon som følge av endringer i ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift. Endelig kompensasjonsbeløp vil bli bestemt når forhandlingene mellom hurtigruteselskapene og departementet er avsluttet." [Epävirallinen käännös: Vuoden 2004 yhteensä 200,8 miljoonan Norjan kruunun budjettiehdotuksesta 192,3 miljoonaa Norjan kruunua liittyy suoraan nykyiseen sopimukseen Hurtigruten-yritysten kanssa. Loput 8,5 miljoonaa Norjan kruunua liittyy korvaukseen, jota on mahdollisesti maksettava eriytettyjen sosiaaliturvamaksujen järjestelmään tehtyjen muutosten vuoksi. Lopullinen korvaussumma määritetään sen jälkeen, kun Hurtigruten-yritysten ja ministeriön väliset neuvottelut on saatu päätökseen.].

⁽¹¹⁾ Päätös 172/02/KOL.

⁽¹²⁾ Päätös 218/03/KOL. Siirtymäaikaa ei sovellettu Norjan pohjoisimman osaan (sosiaaliturvaverojärjestelmän alue 5), sillä EFTA-valtiot olivat päättäneet 1 päivänä heinäkuuta 2003 tehdyllä päätöksellä, että kyseisellä alueella suoritettavat alueellisesti eriytetty sosiaaliturvamaksut soveltuivat ETA-sopimuksen toimintaan alueella vallitsevien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.

5. Norjan viranomaisten huomautukset

Norjan viranomaiset katsovat, että korvaus myönnettiin vuonna 2001 tehdyllä valvontaviranomaisen päätöksellä hyväksytyn korvauksen puitteissa ja olisi sen vuoksi katsottava valvontaja tuomioistuintensopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 1 artiklan b kohdan ii alakohdassa olevan määritelmän mukaisesti ”voimassa olevaksi tueksi”.

Norjan viranomaisten mukaan korvaus kuului maksun suorittamisen aikaan voimassa olleen Hurtigruten-sopimuksen soveltamisalaan. Viranomaiset vetoavat tältä osin Hurtigruten-sopimuksen 10 jaksossa olevaan lausekkeeseen, jonka mukaan kumpikin sopimuspuoli voi vaatia uusia sopimusneuvotteluita, jos Hurtigruten-sopimuksen perusedellytykset muuttuvat oleellisesti. Norjan viranomaiset katsovat eriytettyyn sosiaaliturvajärjestelmään tehtyjen muutosten täyttävän tämän kriteerin. Hurtigruten-yritykset eivät olisi voineet ennakoida muutoksia. Kustannukset kattavan korvauksen määrä vahvistettiin vuonna 2004 yritysten kanssa käytyjen neuvotteluiden tuloksena 7,352 miljoonaksi euroksi. Tämä määrä vastaa kustannusten tosiasiallista korotusta sosiaaliturvajärjestelmään tehtyjen muutosten vuoksi. Norjan viranomaisten mukaan sosiaaliturvajärjestelmään tehtyjen muutosten korvaamisen tarkoituksena oli varmistaa, että liikenteen määrä Norjan rannikolla pysyisi sovitulla tasolla, kun Hurtigruten-yritykset pystyisivät jatkamaan sopimuksella niille annetun julkisen palvelun velvoitteen hoitamista.

Norjan viranomaiset katsovat, että Hurtigruten-sopimuksen 10 jakso muodostaa oikeusperustan sopimuksesta käydyille uusille neuvotteluille, ja valvontaviranomainen hyväksyi kyseisen lausekkeen vuonna 2001 tekemällään päätöksellä. Norjan viranomaiset katsovat tämän osoittavan, että korotettujen sosiaaliturvamaksujen korvaamisessa ei ollut kyse uudesta tuesta edellyttäen, että korvaus oli ETA-sopimuksen valtioneuvostojen määräämien mukainen.

Norjan viranomaiset väittävät, että kyse oli ETA-sopimuksen toimintaan soveltuvasta tuesta, sillä korvaus sosiaaliturvajärjestelmään tehdyistä muutoksista suoritettiin Hurtigruten-yrityksille Norjan parlamentin vahvistaman liikennetason säilyttämiseksi. Ilman korvausta yrityksille määrättyjen julkisen palvelun velvoitteiden taso olisi alentunut, kun matkojen hinnat olisivat nousseet tai palvelun vuorotiheys olisi harventunut. Norjan viranomaiset katsovat tämän vuoksi korvauksen välttämättömäksi.

Norjan viranomaiset viittaavat Hurtigruten-sopimuksen 1 jaksoon, jonka mukaan olennainen osa Hurtigruten-yritysten kesäkaudella saamista tuotoista olisi käytettävä kannattamattoman toiminnan rahoittamiseen talvikaudella. Julkisen palvelun korvaus olisikin laskettava ympärivuotisen kannattavuuden perusteella. Valvontaviranomainen oli hyväksynyt Hurtigruten-sopi-

muksen 1 jakson mukaisen periaatteen, ja tämä merkitsee Norjan viranomaisten näkemyksen mukaan, että se on hyväksynyt myös sen, ettei Hurtigruten-yritysten kaupallisia ja ei-kaupallisia palveluita eroteta selkeästi toisistaan. Norjan viranomaisten mukaan tuottojen siirtäminen kannattavalta kannattamattomalle kaudelle aiheutti Hurtigruten-yrityksille haittaa verrattuna muihin meriliikennepalveluihin tarjoaviin yrityksiin, sillä se kasvatti riskiä, että muut yritykset tarjoaisivat palveluitaan valikoivasti vain kannattavalla kaudella. Tämä riski oli sitäkin suurempi sosiaaliturvajärjestelmään tehtyjen muutosten vuoksi, ja Norjan viranomaisten mukaan korvausmäärän korottaminen on perusteltua vastapainona tälle riskille.

Norjan viranomaiset katsovat lisäksi, että kannattavien ja kannattamattomien palveluiden erottaminen toisistaan ei ole ratkaisevan tärkeää silloin, kun ristikkäistuki kohdistuu selkeästi kannattamattomiin palveluihin, kuten tässä tapauksessa. Norjan viranomaiset viittaavat tältä osin Hurtigruten-yritysten vuosikertomukseen 2004 ja kuukausikohtaisiin tuloksiin. Niistä nähdään, että yritysten tulos oli julkisen palvelun korvauksen huomioon ottamisen jälkeen talvikuukausina noin 211 miljoonaa Norjan kruunua tappiollinen. Kokonaistappiot olivat noin 45 miljoonaa Norjan kruunua. Norjan viranomaiset korostavat lisäksi, että vuonna 2004 maksettu korvaus ei muuta sitä tosiseikkaa, että Hurtigruten-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat kaupalliset palvelut tukevat toimintaa, joka liittyy Hurtigruten-yritysten julkisen palvelun velvoitteeseen.

Norjan viranomaiset viittaavat lopuksi siihen, että vuonna 2004 järjestetyn tarjouskilpailumenettelyn jälkeen 1 päivän tammikuuta 2005 ja 31 päivän joulukuuta 2012 välisen jakson keskimääräinen vuosikorvaus on 237,5 miljoonaa Norjan kruunua eli olennaisesti suurempi kuin 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2004 välisenä aikana. Norjan viranomaisten mukaan tämä on osoitus siitä, että korvaustaso oli vuonna 2004 välttämätön ja oikeassa suhteessa tavoitteeseensa.

Norjan viranomaiset väittävät lisäksi, että 4,29 miljoonan Norjan kruunun osuus korvauksesta liittyy talvikauden korotettuihin sosiaaliturvamaksuihin. Loput 3,06 miljoonaa Norjan kruunua on talvikaudella maksettava ylimääräinen julkisen palvelun korvaus, joka perustuu siihen, että kustannukset, joita julkisen palvelun velvoitteesta aiheutui Hurtigruten-yrityksille, olivat korkeammat kuin Hurtigruten-sopimuksen osapuolet olivat odottaneet. Liikenneministeriö pitää kiinni tästä näkemyksestään, vaikka vuoden 2004 talousarviossa viitattiin tältä osin ”korvaukseen, jota on mahdollisesti maksettava eriytettyjen sosiaaliturvamaksujen järjestelmään tehtyjen muutosten vuoksi”⁽¹⁴⁾. Norjan viranomaisten mukaan nimityksillä, jotka rahoitusosuuksille on annettu valtion talousarviossa, ei pitäisi olla ratkaisevaa vaikutusta korvauksen sääntöjen mukaisuuden arviointiin.

⁽¹⁴⁾ Ks. alaviite 13.

II ARVIOINTI

1. ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki

ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, EY:n jäsenvaltion tai EFTA-valtion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suositamalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu tämän sopimuksen toimintaan, siltä osin kuin se vaikuttaa sopimuspuolten väliseen kauppaan.”

Korvaus, joka Hurtigruten-yrityksille maksettiin korotettujen sosiaaliturvamaksujen vuoksi, rahoitetaan suoraan talousarviomäärärahoista ja on sen vuoksi valtion myöntämä. Lisäksi korvaus vapauttaa yritykset sosiaaliturvamaksuista, jotka niiden olisi yleensä maksettava osana tavanomaista liiketoimintaansa, ja vahvistaa sen vuoksi niiden asemaa verrattuna muihin ETA:n sisäistä kauppaa harjoittaviin yrityksiin. Hurtigruten-yritykset toimivat matkustaja- ja rahtiliikenteen markkinoilla sekä matkailumarkkinoilla tarjoamalla erityisesti risteilyjä ja kiertomatkoja Norjan rannikolla. Suuri osa Hurtigruten-palvelun käyttäjistä on ulkomaisia matkailijoita, joten Hurtigruten-yritykset kilpailevat kyseisistä asiakkaista muiden samankaltaisia palveluita tarjoavien yritysten kanssa. Hurtigruten-yrityksille maksettu korvaus saattaa sen vuoksi vaikuttaa kilpailuun näillä markkinoilla ja on omiaan vaikuttamaan ETA-sopimuksen sopimuspuolten väliseen kauppaan.

Valvontaviranomainen katsoo tämän vuoksi, että 7,352 miljoonan Norjan kruunun (noin 900 000 euron) korvaus Hurtigruten-yrityksille on ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

2. Uutta vai voimassa olevaa tukea?

Valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 1 artiklan c kohdan mukaisesti uudella tuella tarkoitetaan ”kaikkia tukia, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka eivät ole voimassa olevaa tukea, mukaan lukien voimassa olevan tuen muutokset”.

Valvontaviranomainen totesi vuonna 2001 tehdyssä päätöksessään, että Hurtigruten-yrityksille Hurtigruten-sopimuksen nojalla maksetun korvauksen voitiin katsoa soveltuvan ETA-sopimuksen toimintaan, sillä sopimuksen kattamat palvelut katsottiin yleishyödyllisiksi palveluiksi ja ne täyttivät ETA-sopimuksen 59 artiklan 2 kohdassa määrätty edellytykset.

Valvontaviranomaisen hyväksymä tuki on voimassa olevaa tukea. Norjan viranomaiset myönsivät kuitenkin vuonna 2004 Hurtigruten-yrityksille 7,352 miljoonan Norjan kruunun lisätuen. Tuki myönnettiin vuonna 2004 korotettujen sosiaaliturvamaksujen korvaamiseksi yritysille; se ei ollut osa vuonna 2001

tehdyllä valvontaviranomaisen päätöksellä hyväksyttyä tukea Hurtigruten-yrityksille.

Norjan viranomaiset väittävät, että korvaus oli vuonna 2001 tehdyn valvontaviranomaisen päätöksen mukainen, sillä Hurtigruten-sopimuksen 10 jaksossa on lauseke, jonka mukaan kumpikin sopimuspuoli voi käynnistää uudet sopimusneuvottelut, jos Hurtigruten-sopimuksen perusedellytykset muuttuvat oleellisesti. Norjan viranomaiset ovat ilmoittaneet katsovansa eriytettyyn sosiaaliturvajärjestelmään tehtyjen muutosten olevan oleellisia. Norjan viranomaisten mukaan korvaus olisi sen vuoksi katsottava voimassa olevaksi tueksi.

Valvontaviranomainen toteaa hyväksyessään Hurtigruten-sopimuksen nojalla myönnetyn 170 miljoonan Norjan kruunun (vuoden 1999 hintoina) vuosikorvauksen. Valvontaviranomaisen päätös ei kuitenkaan koskenut varsinaisesti Hurtigruten-sopimuksen 10 jaksoa eikä päätös antanut mitään osin aihetta olettaa, että muutokset, joita sopimukseen saatettaisiin tehdä myöhemmin kyseisen määräyksen perusteella, katsottaisiin automaattisesti ETA-sopimuksen valtiontukimääräysten mukaisiksi, kuten Norjan viranomaiset väittävät.

Sopimuksen 10 jaksossa annetaan pelkästään mahdollisuus muuttaa sopimusta, jos olosuhteet muuttuvat odottamattomasti ja oleellisesti. Sopimuksessa ei määrätä Hurtigruten-yhtiölle suoritettavan korvauksen automaattisesta korottamisesta kustannusten nousun vuoksi, vaan kummallakin sopimuspuolella on ainoastaan mahdollisuus pyytää uusia sopimusneuvotteluja, joiden tuloksesta ei määrätä sopimuksessa. Sopimuksen 10 jaksossa ei myöskään ole erillistä mainintaa siitä, että veronkorotuksesta johtuva kustannusten kasvu olisi syy uusien neuvotteluiden aloittamiseen, eikä varsinkaan siitä, että kustannusten kasvu edellyttäisi, että sopimusta mukautetaan automaattisesti täsmälleen veronkorotusta vastaavalla määrällä. Sopimuspuolen verotustilanteesta tapahtuva muutos ei yleisesti ottaen ole seikka, josta toinen sopimuspuoli on velvollinen kantamaan vastuun. Tästä seuraa, että vaikka alkuperäinen Hurtigruten-sopimus ilmoitettiin valvontaviranomaiselle kokonaisuudessaan vuonna 2000 ja hyväksyttiin vuonna 2001, valvontaviranomaisen ei voitu kohtuudella odottaa ennakoineen kaikkia kyseisen määräyksen vaikutuksia. Vaikka valvontaviranomainen ei maininnut määräystä vuonna 2001 tekemässään päätöksessä, tätä ei voida pitää osoituksena siitä, että kaikki määräyksen käyttötavat olisivat vastedes automaattisesti hyväksyttäviä valtiontukimääräysten mukaisesti.

Valvontaviranomaisen mukaan sopimuslausekkeen olemassaoloa ei pidä sekoittaa kysymykseen siitä, onko valittu mukautustapa ETA-sopimuksen ja erityisesti valtiontukimääräysten mukainen. Kumpakin kysymystä on arvioitava kunkin mukautustavan osalta omista lähtökohdistaan, ja vain ensimmäinen kysymys liittyy sen arvioimiseen, onko kyse uudesta vai voimassa olevasta tuesta.

Valvontaviranomainen toteaa, että Hurtigruten-yrityksille maksettiin vuonna 2004 yhteensä 7,352 miljoonan Norjan kruunun lisätuki sosiaaliturvakustannusten korotuksen vuoksi. Tämä merkitsi lisäystä – ja siten myös muutosta – vuonna 2001 tehdylle valvontaviranomaisen päätöksellä hyväksyttyyn valtiontukeen Hurtigruten-yrityksille. Valvontaviranomainen katsoo tämän vuoksi, että kyse on valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 1 artiklan c alakohdassa tarkoitettusta uudesta tuesta.

3. Menettelytapoja koskevat vaatimukset

Valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 3 kohdan mukaan "EFTAn valvontaviranomaiselle on ilmoitettava tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa (...). Asianomainen valtio ei saa panna ehdottamiaan toimenpiteitä täytäntöön ennen kuin menettelyn tuloksena on saatu aikaan lopullinen päätös."

Kuten edellä todettiin, valvontaviranomainen katsoo Hurtigruten-yrityksille myönnetyn tuen olevan valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 1 artiklan c alakohdassa tarkoitettua uutta tukea. Tästä seuraa, että korvauksesta olisi pitänyt ilmoittaa valvontaviranomaiselle valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 3 kohdan ja II osan 2 artiklan mukaisesti, eikä sitä olisi saanut panna täytäntöön ilman valvontaviranomaisen lupaa eikä ennen kuin valvontaviranomainen on hyväksynyt sen. Norjan viranomaiset päättivät kuitenkin maksaa korvauksen noudattamatta kyseistä velvollisuutta. Korvaus katsotaan tämän vuoksi valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 1 artiklan f alakohdassa tarkoitetuksi sääntöjenvastaiseksi tueksi.

4. Tuen soveltuvuus ETA-sopimuksen toimintaan

4.1 Johdanto

Suoraa tukea, joka on tarkoitettu liiketappioiden kattamiseen, ei yleensä pidetä ETA-sopimuksen toimintaan soveltuvana. Koska Hurtigruten-yrityksille myönnettyä korotetulla korvauksella katetaan Hurtigruten-palvelun päivittäiseen tarjoamiseen liittyviä kustannuksia, se on katsottava toimintatueksi. Toimintatuki voidaan hyväksyä poikkeuksellisesti, jos se täyttää ETA-sopimuksen poikkeusmääräysten mukaiset edellytykset.

Valvontaviranomainen totesi vuonna 2001 tehdystä päätöksestä, että Hurtigruten-yrityksille myönnettyä tukea ei voitu vapauttaa ETA-sopimuksen 61 artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla valtiontukia koskevasta yleisestä kiellosta, josta määrätään ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa. Valvontaviranomainen totesi kuitenkin tuen soveltuvan ETA-sopimuksen toimintaan siltä osin kuin se täytti ETA-sopimuksen 59 artiklan 2 kohdan mukaiset edellytykset.

Tätä asiaa koskevan muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään valvontaviranomainen esitti epäilyjä siitä, oliko Hurtigruten-yrityksille myönnetty lisätuki ETA-sopimuksen 59 artiklan 2 kohdan mukainen.

Valvontaviranomainen tuli tutkimuksissaan siihen tulokseen, että tuen, jota oli myönnetty Hurtigruten-yrityksille korvauksena sosiaaliturvajärjestelmän muutoksista aiheutuneista lisäkustannuksista, soveltuvuutta ETA-sopimuksen toimintaan on arvioitava ensisijaisesti ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

4.2 Soveltuvuutta koskevan arvioinnin oikeusperusta

ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätään, että tuen voidaan katsoa soveltuvan ETA-sopimuksen toimintaan, jos sitä myönnetään tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen ja jos tuki ei muuta sopimuspuolten välisen kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Valvontaviranomainen on antanut suuntaviivat ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan soveltamisesta meriliikenteen valtiontukeen, jäljempänä 'meriliikennettä koskevat suuntaviivat'.

Suuntaviivojen 3.2 jaksossa käsitellään työvoimakustannuksiin myönnettävää valtiontukea. Meriliikennettä koskevien suuntaviivojen 3.2 jakson 1 kohdan mukaan merenkulkualan tukitoimenpiteillä olisi pyrittävä ensisijaisesti pienentämään ETA:n varustamoiden ja ETA:n merenkulkijoiden verotuksellisia ja muita kustannuksia ja rasituksia muualla maailmassa vallitsevalle tasolle.

Kyseisen jakson 2 kohdan mukaan ETA:n meriliikenteessä olisi sallittava seuraavat työvoimakustannuksia koskevat toimet:

- ETA-valtiossa rekisteröidyillä aluksilla työskentelevien ETA-valtioiden merimiesten sosiaaliturvamaksujen alentaminen,
- ETA-valtiossa rekisteröidyillä aluksilla työskentelevien ETA-valtioiden merimiesten tuloveron alentaminen.

Kyseisessä kohdassa 'ETA:n merenkulkijoilla' tarkoitetaan:

- ETA-valtioiden kansalaisia, kun on kyse sellaisilla aluksilla työskentelevistä merenkulkijoista, jotka harjoittavat säännöllistä matkustajaliikennettä ETA:n satamien välillä (ro-ro-alukset mukaan luettuina ⁽¹⁵⁾),
- kaikissa muissa tapauksissa kaikkia merenkulkijoita, joiden on maksettava veroja ja/tai sosiaaliturvamaksuja jossain ETA-valtiossa.

⁽¹⁵⁾ Ro-ro-aluksilla tarkoitetaan "meriliikenteeseen tarkoitettua matkustaja-alusta, joka on suunniteltu siten, että maantie- tai raideajoneuvojen ajokuorma ja -purkaminen on mahdollista, ja joka kuljettaa enemmän kuin 12 matkustajaa". Ks. suuntaviivojen alaviite 22, jossa viitataan pakollisesta katsastusjärjestelmästä säännöllisen ro-ro-alusliikenteen ja suurnopeusmatkustaja-alusliikenteen turvallisen harjoittamisen varmistamiseksi 29 päivänä huhtikuuta 1999 annettuun neuvoston direktiiviin 1999/35/EY (EYVL L 138, 1.6.1999, s. 1), sellaisena kuin se on liitetty ETA-sopimuksen liitteessä XIII olevan 56 kohdan ca alakohtaan.

Kyseisen jakson 3 kohdassa täsmennetään, että jotkin ETA-valtiot eivät sisäisistä veropoliittisista syistä halua soveltaa edellä mainittuja alempia veroja ja maksuja, mutta ne voivat sen sijaan palauttaa varustamoille joko kokonaan tai osittain näistä aiheutuvat kustannukset. Järjestelyn voidaan yleisesti ottaen katsoa vastaavan edellä kuvattua alennusjärjestelyä, jos kyseisiin veroihin ja maksuihin on olemassa selvä yhteys, korvauksia ei makseta liikaa ja järjestelmä on selkeä eikä sitä voida käyttää väärin.

4.3 Arviointi

Kuten edellä I osan 3 jaksossa todettiin, Hurtigruten-yrityksille myönnettiin 7,352 miljoonaa Norjan kruunua (noin 900 000 euroa) korvauksena vuonna 2004 korotetuista sosiaaliturvakustannuksista. Norjan valtion vuoden 2004 talousarvion mukaan Hurtigruten-yrityksille maksettu korvaus oli maksettava ”eriytettyjen sosiaaliturvamaksujen järjestelmään tehtyjen muutosten vuoksi”⁽¹⁶⁾.

Edellä esitetystä seuraa, että Hurtigruten-yrityksille myönnettiin tukea vuonna 2004 korotettujen sosiaaliturvamaksujen korvaamiseksi. Myönnetty tuki on sen vuoksi katsottava meriliikennettä koskevien suuntaviivojen 3.2 jakson 2 ja 3 kohdan mukaiseksi korvaukseksi merenkulkijoiden sosiaaliturvamaksuista.

Meriliikennettä koskevien suuntaviivojen 3.2 jakson 2 kohdassa sallitaan vain ETA-valtioissa rekisteröidyillä aluksilla työskentelevien ETA:n merenkulkijoiden sosiaaliturvamaksujen alentamisen muodossa myönnettävä tuki.

Norjan viranomaiset ovat vahvistaneet, että kaikki Hurtigruten-palvelun tarjoamisessa vuonna 2004 käytetyt alukset oli rekisteröity Norjassa. Valvontaviranomainen katsoo sen vuoksi rekisteröintiä koskevan edellytyksen täyttyvän.

ETA:n merenkulkijoiden sosiaaliturvaa koskevan edellytyksen osalta ”ETA:n merenkulkijat” määritellään joko ETA-valtioiden kansalaisiksi, kun on kyse sellaisilla aluksilla työskentelevistä merenkulkijoista, jotka harjoittavat säännöllistä matkustajaliikennettä yhteisön satamien välillä (ro-ro-alukset mukaan luettuina), tai kaikissa muissa tapauksissa merenkulkijoiksi, joiden on maksettava veroja ja/tai sosiaaliturvamaksuja jossain jäsenvaltiossa.

Hurtigruten-sopimuksen mukaan Hurtigruten-palvelussa on kyse yhdistetyistä henkilö- ja tavarakuljetuksista Bergenin ja Kirkkonniemen välillä. Norjan viranomaisten toimittamien tietojen mukaan noin 92 prosenttia Hurtigruten-yritysten liikevaihdosta vuonna 2004 kertyi matkustajaliikenteestä ja noin 8 prosenttia tavaraliikenteestä. Osa Hurtigruten-aluksista oli suunniteltu siten, että henkilöautojen ajokuorma ja -purkamisen oli mahdol-

lista. Hyötyajoneuvojen (kuorma-autojen, perävaunujen jne.) ajokuormaukseen ja -purkamiseen ei sen sijaan ollut mahdollisuutta. Kuten edellä I osan 2 jaksossa todettiin, Hurtigruten-palvelun puitteissa tarjottiin säännöllisiä liikennepalveluita Norjan rannikkoalueella eli ETA-alueella.

Valvontaviranomainen katsoo tämän perusteella, että Hurtigruten-yritysten alukset on katsottava edellä olevista määritelmistä ensimmäisen mukaisiksi eli aluksiksi, jotka harjoittavat säännöllistä matkustajaliikennettä ETA:n satamien välillä. Tämä tarkoittaa, että korotetuista sosiaaliturvamaksuista maksettu korvaus Hurtigruten-yrityksille on katsottava vain meriliikennettä koskevien suuntaviivojen 3.2 jakson mukaiseksi, koska korvaus myönnettiin merenkulkijoille, jotka olivat ETA-valtion kansalaisia.

Norjan viranomaisten toimittamien tietojen mukaan kaikkien Hurtigruten-palvelun tarjoamisessa vuonna 2004 käytettyjen alusten työntekijät olivat ETA-valtion kansalaisia.

Valtion talousarviossa ilmoitettiin nimenomaisesti, että Hurtigruten-yrityksille myönnetyn lisätuen tarkoituksena oli kattaa yrityksille aiheutuneet ylimääräiset sosiaaliturvakustannukset. Tuen myöntämisen ja sosiaaliturvamaksujen välillä oli siten selkeä yhteys. Tuen määrä vastaa lisäksi täsmälleen yritysten sosiaaliturvakustannusten korotusta. Kuten jäljempänä II osan 4.4 jaksossa osoitetaan, tuen myöntäminen ei johtanut liian suurten korvausten maksamiseen. Kyse oli lisäksi kertakorvauksesta, josta ilmoitettiin valtion talousarviossa. Tuki myönnettiin tämän vuoksi avoimesti eikä myöntämistapa antanut tilaisuutta väärinkäytöksiin. Tästä seuraa, että sosiaaliturvamaksut kattava korvaus täyttää edellytykset, joita on asetettu sen katsomiselle sosiaaliturvamaksujen alentamista vastaavaksi järjestelyksi.

Valvontaviranomainen katsoo tämän perusteella, että Hurtigruten-yrityksille vuonna 2004 myönnetty tuki korvauksena korotetuista sosiaaliturvamaksuista on meriliikennettä koskevien suuntaviivojen 3.2 jakson mukainen.

4.4 Liian suuret korvaukset ja tuen kasautuminen

Meriliikennettä koskevien suuntaviivojen 11 jakson 2 kohdan mukaan ETA:n merenkulkijoiden sosiaaliturvamaksuja voidaan alentaa 100 prosentin enimmäismäärään saakka eli kyseisistä merenkulkijoista ei tarvitse maksaa lainkaan sosiaaliturvamaksuja. Hurtigruten-yritykset olivat joutuneet maksamaan vuonna 2004 korotettuja sosiaaliturvamaksuja verrattuna aiempina vuosina suoritettuihin maksuihin.

⁽¹⁶⁾ Ks. alaviite 13.

Valvontaviranomainen katsoo, että meriliikennettä koskevien suuntaviivojen 3–6 jakson nojalla myönnetty tukimäärä ei ylittänyt laivaliikenteestä ja merenkulkijoilta kerättävien verojen määrää eikä sosiaaliturvamaksujen kokonaismäärää ja täytti suuntaviivojen 11 jakson 2 kohdan mukaisen kriteerin.

Sen lisäksi, että Hurtigruten-yrityksille myönnettiin tukea työvoimakustannuksiin meriliikennettä koskevien suuntaviivojen perusteella, ne saivat myös liikennepalveluiden hankintaa koskevan Hurtigruten-sopimuksen ja työntekijöiden eriytettyjä sosiaaliturvamaksuja koskevasta siirtymäajasta 12 päivänä marraskuuta 2003 tehdyn valvontaviranomaisen päätöksen mukaista tukea. Jotta voidaan varmistaa, että yrityksille ei maksettu liian suuria korvauksia, on tarkistettava, että Hurtigruten-yrityksille ei maksettu korvauksia samojen kustannusten kattamiseen kunkin toimenpiteen toteutuksen yhteydessä.

Valvontaviranomainen toteaa tältä osin, että yritysten sosiaaliturvakustannusten korotus perustui valvontaviranomaisen päätökseen 172/02/KOL, jolla Norjalle ehdotettiin eriytettyjen sosiaaliturvamaksujen järjestelmää koskevia aiheellisia toimenpiteitä. Norjan valtio ilmoitti järjestelystä, joita se suunnitteli yhtenäisten sosiaaliturvamaksujen käyttöönottoa varten. Suunnitelma hyväksyttiin 12 päivänä marraskuuta 2003 tehdyllä valvontaviranomaisen päätöksellä, ja se merkitsi käytännössä Hurtigruten-yritysten sosiaaliturvamaksujen korottamista vuonna 2004 verrattuna Hurtigruten-sopimuksesta käytyjen neuvotteluiden aikaiseen tilanteeseen. Onkin ilmeistä, että Hurtigruten-sopimus eli sen perusteella maksettu korvaus ei kattanut Hurtigruten-yrityksille vuonna 2004 aiheutuneita ylimääräisiä sosiaaliturvakustannuksia. Vuonna 2004 siirretyillä lisävaroilla katettiin lisäksi vain se osa Hurtigruten-yritysten korotetuista sosiaaliturvamaksuista, joita ei ollut jo korvattu kolmivuotista siirtymäaikaa koskevan järjestelmän puitteissa. Sosiaaliturvamaksujen korotukseen vuonna 2004 osoitettu korvaus, joka myönnettiin meriliikennettä koskevien suuntaviivojen perusteella, ei tämän vuoksi johtanut liian suurten korvausten maksamiseen.

Valvontaviranomainen päätelee edellä esitetystä, että korvausena ylimääräisistä sosiaaliturvakustannuksista Hurtigruten-yrityksille vuonna 2004 myönnetty tuki on ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja meriliikennettä koskevien suuntaviivojen mukainen.

5. Pöytäkirja

Valvontaviranomainen päätelee edellä esitetystä, että Hurtigruten-yrityksille myönnetty 7,352 miljoonan Norjan kruunun (noin 900 000 euron) korvaus on ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen.

Valvontaviranomainen pitää kuitenkin valitettavana sitä, että Norjan viranomaiset eivät noudattaneet valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 3 kohdan mukaisia velvoitteitaan, joiden mukaan niiden on ilmoitettava toimenpiteestä ja pidättäydyttävä toteuttamasta sitä, kunnes valvontaviranomainen on hyväksynyt sen,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Yhteensä 7,352 miljoonan Norjan kruunun korvaus Hurtigruten-yrityksille on ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tuki myönnettiin valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 3 kohdan vaatimusten vastaisesti. Tuki on ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja meriliikennettä koskevien suuntaviivojen mukaista.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Norjan kuningaskunnalle.

3 artikla

Tämä päätös on todistusvoimainen englannin kielellä.

Tehty Brysselissä 12 päivänä joulukuuta 2007.

EFTAn valvontaviranomaisen puolesta

Kristján A. STEFÁNSSON
Kollegion jäsen

Kurt JÄGER
Kollegion jäsen